

ΚΕΝΤΡΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
«Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

9^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ο ΧΟΡΟΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Τελετουργίες - Δρώμενα - Πανηγύρια - Εκπαίδευση

Καρδίτσα 26-28 Σεπτεμβρίου 2025

Συνδιοργανωτές:

*Περιφέρεια Θεσσαλίας - Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας,
Δήμος Καρδίτσας,*

Υποστήριξη:

Επιμελητήριο Καρδίτσας

Πασχαλινό Σεργιάνι στην Κρασιά Καρδίτσας, Απρίλιος 2025.

Χορωδία του ΚΙΛΕ. «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας. Καραϊσκάκεια 2017

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ κ. ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΥΡΕΤΑ

Χαιρετίζω τις εργασίες του 9ου Πανελλήνιου Συνεδρίου που αφορά στην παγκόσμια γλώσσα του χορού, η οποία διαθέτει όλα τα κοινά χαρακτηριστικά της ένωσης λαών και πολιτισμών.

Συγχαίρω και τους διοργανωτές που αποφάσισαν να αφιερώσουν τις εργασίες του συνεδρίου στον χορό μέσα από τον χώρο και τον χρόνο, στις τοπικές μας μεγάλες και μικρές κοινότητες, μέσα από την καθαριστική και θεραπευτική του διάσταση, την ενοποιητική του δυνατότητα, την μεταποιητική του δυναμική, την ανταγωνιστική του δομή και τη δυνατότητά του

για εναλλακτική δράση.

Από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα ο άνθρωπος αναζητά τον εαυτό του και τις ρίζες του στον χορό, μέσα από οικειότητες, για να διαπραγματευτεί την ταυτότητά του, σε σχέση με το παρελθόν και το παρόν. Ο χορός βιώνεται ως διαδρομή και αναζήτηση και αυτή η περιπλάνηση δεν είναι μοναχική. Μας ωθεί πάνω απ' όλα να αποκτήσουμε μια αίσθηση ενότητας και δύναμης.

Σε αυτή την προοπτική, ο χορός, δημιουργεί και συναρθώνει την ιδέα της κοινότητας και μας βοηθά με έναν υποκειμενικό τρόπο να είμαστε μέλη μιας κοινωνίας δημιουργικής.

Αυτή τη δημιουργική κοινωνία, σε κάθε γωνιά της Θεσσαλικής γης που κρατά ζωντανές παραδόσεις και έθιμα, η Περιφέρεια Θεσσαλίας την στηρίζει, χορεύει μαζί της, δυναμώνει τους δεσμούς, σέβεται την ιερότητα των εθίμων, της κρατά το χέρι και συνδιοργανώνει με τους εκατοντάδες συλλόγους μας μεγάλες και μικρές, ισότιμης όμως σπουδαιότητας, εκδηλώσεις.

Μέσα όμως από όλη αυτή τη χορευτική κατάνυξη, για μένα τουλάχιστον, αναδύεται και ένας προβληματισμός ως προς το μέλλον και την εξέλιξη αυτών των λαϊκών γλεντιών μας που στην πορεία του χρόνου αποκτούν συνεχώς καινούργια χαρακτηριστικά, που αντικαθιστούν τα πρότερα και συν τω χρόνω τους δίνουν μια νέα μορφή.

Η παράδοση αναμφίβολα, είναι μια συνεχής δυναμική διαδικασία που εξελίσσεται. Σ' αυτό το πλαίσιο, οι γιορτές μας εξελίσσονται και αυτές, μετασχηματίζονται, ωστόσο δεν πρέπει να επιτρέψουμε να «σβήσουν» από τον «χάρτη» της κοινωνίας οι παραδόσεις στο όνομα των οποίων οργανώνουμε τις γιορτές μας.

Το πανηγύρι, για παράδειγμα, -ακόμη και ως λέξη, εννοιολογικά- σημαίνει γιορτή για όλους και όλες και όλα - έχει δηλαδή εγγενή συμπερίληψη. Ελπίζω, αυτή τουλάχιστον να μείνει αλώβητη και ανεπηρεάστη, όσο είναι δυνατόν από μόδες και τάσεις. Με την ελπίδα αυτή συμβάλλω στον προβληματισμό του συνεδρίου και καλωσορίζω το σπουδαίο τιμώμενο πρόσωπο.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΕΛΙΟΥ

Η Καρδίτσα ανοίγει την αγκαλιά της για να φιλοξενήσει το 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο με θέμα «Ο Χορός στην Κοινότητα: Τελετουργίες, Δρώμενα, Πανηγύρια, Εκπαίδευση». Είναι πραγματική τιμή για τον τόπο μας να υποδέχεται μια διοργάνωση που φέρνει στο προσκήνιο τις αξίες της παράδοσης, της συλλογικότητας και της πολιτιστικής μας ταυτότητας.

Η Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας αγκαλιάζει αυτή τη διοργάνωση, που δείχνει πως ο χορός δεν είναι μόνο καλλιτεχνική έκφραση, αλλά τρόπος ζωής, κοινό βίωμα και ζωντανή μνήμη. Είναι η φωνή της κοινότητας, η γέφυρα ανάμεσα στις γενιές, το στοιχείο που κρατά αναμμένη τη φλόγα της ταυτότητάς μας και μεταφέρει τον πολιτισμό μας στο μέλλον.

Ιδιαίτερη τιμή αποτελεί το γεγονός ότι το Συνέδριο είναι αφιερωμένο στον Βάλτερ Πούχνερ, έναν άνθρωπο που με το έργο και την παρουσία του σημάδεψε τις θεατρικές και λαογραφικές σπουδές στη χώρα μας. Έναν διδάσκαλο και πνευματικό άνθρωπο διεθνούς κύρους, που αγάπησε βαθιά την Ελλάδα, και μέσα από το ακαδημαϊκό και συγγραφικό του έργο ανέδειξε την παράδοση, τη θεατρική παιδεία και τον λαϊκό μας πολιτισμό. Η συμβολή του δεν περιορίζεται στην επιστημονική έρευνα· είναι μια παρακαταθήκη πολιτισμού, παιδείας και ανθρωπισμού που εμπνέει και θα συνεχίσει να εμπνέει τις επόμενες γενιές.

Θα ήθελα, επίσης, να αναγνωρίσω την ξεχωριστή συμβολή της Βασιλικής Κοζιού – Κολοφωτιά και του Κέντρου Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Απόλλων», που με μεράκι και αφοσίωση κρατούν ζωντανό τον διάλογο γύρω από την τοπική ιστορία και τη λαογραφία και δίνουν πνοή σε συνέδρια σαν το σημερινό.

Εύχομαι οι εργασίες του Συνεδρίου να είναι γόνιμες και δημιουργικές και να μας χαρίσουν πολύτιμα συμπεράσματα για το πώς η παράδοση μπορεί να συνδεθεί ουσιαστικά με τις σύγχρονες κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανάγκες.

Φωτογραφικό στιγμιότυπο από το 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΒΑΣΙΛΗ ΤΣΙΑΚΟΥ

Θεωρώ τιμή το γεγονός ότι απευθύνω αυτόν τον χαιρετισμό στο 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο με θέμα: «Ο Χορός στην Κοινότητα: Τελετουργίες, Δρώμενα, Πανηγύρια, Εκπαίδευση», το οποίο θα πραγματοποιηθεί στις 26, 27 και 28 Σεπτεμβρίου 2025 στην Καρδίτσα. Είναι πραγματικά μια ξεχωριστή στιγμή για την ανάδειξη ενός κεντρικού πολιτισμικού στοιχείου της ανθρωπίνης ύπαρξης η πραγματοποίηση αυτού του συνεδρίου, καθώς ο χορός αποτελεί μια θεμελιώδη δραστηριότητα με μεγάλη πολιτισμική, κοινωνική και προσωπική σημασία, προσφέροντας ποικίλα οφέλη σε ψυχή και σώμα. Το συνέδριο, το οποίο διοργανώνει το Κέντρο Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας, περιλαμβάνει εξαιρετικές επιστημονικές εισηγήσεις, οι οποίες καλύπτουν όλο το πλαίσιο του θεματικού περιεχομένου. Ειδικότερα με βάση και τις σχετικές ανακοινώσεις της διοργάνωσης, θα έχουμε την ευκαιρία να διαπραγματευτούμε θεματικές ενότητες όπως οι παρακάτω:

- Χορός και τελετουργίες
- Χορός και δρώμενα
- Χορός και πανηγύρια
- Χορός και χορευτικοί σύλλογοι
- Χορός και εκπαίδευση
- Χορός και πολιτιστική διαχείριση (άυλη πολιτιστική κληρονομιά, φεστιβάλ, σεμινάρια)
- Ο Χορός στις κοινότητες (αγροτικές, αστικές, διασποράς)
- Η εξελικτική πορεία του χορού
- Ο χορός ως επαγγελματική απασχόληση

Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν ότι πρόκειται για ένα άκρως ενδιαφέρον συνέδριο το οποίο λαμβάνει χώρα στην περιοχή μας και αξίζει να το παρακολουθήσει, όποιος έχει ενδιαφέρον για θέματα που σχετίζονται με τον πολιτισμό και όχι μόνο.

Ξεχωριστά θέλω να υπογραμμίσω ότι μεταξύ των άλλων εκλεκτών επιστημόνων και εισηγητών που θα μετάρσχουν στο συνέδριο, ξεχωρίζει η προσωπικότητα του Βάλτερ Πούχνερ. Ο Βάλτερ Πούχνερ, ο οποίος και θα τιμηθεί από τους διοργανωτές, είναι Επίτιμος και Ομότιμος Καθηγητής του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών και ξεχωρίζει για το πολύπλευρο ερευνητικό, επιστημονικό, ποιητικό και συγγραφικό του έργο στη θεατρολογία της Ελλάδας, της ευρύτερης περιοχής της Μεσογείου, των Βαλκανίων, του Βυζαντίου αλλά και στη λαογραφία και σε ποικίλα άλλα θέματα πολιτισμού. Έχει δημοσιεύσει περί τα 125 βιβλία, σχεδόν 550 μελέτες, 1500 βιβλιοκρισίες και βιβλιοπαρουσιάσεις. Πρόκειται, λοιπόν, για μια σημαντική ακαδημαϊκή προσωπικότητα με μεγάλη συμβολή στη διάδοση και διάσωση του Ελληνικού πολιτισμού.

Κλείνοντας αυτόν τον σύντομο χαιρετισμό θέλω να συγχαρώ το Κέντρο Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας και την ψυχή της όλης διοργάνωσης την κ. Βασιλική Κοζιού, για τις άοκνες προσπάθειες που κατέβαλε για την υλοποίηση αυτής της πολύ σημαντικής εκδήλωσης.

Ο Δήμος Καρδίτσας στηρίζει τον πολιτισμό, στηρίζει όσους και όσες προσφέρουν στο τοπικό πολιτιστικό γίγνεσθαι και στην ιστορική καταγραφή του.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΥΓΟΓΙΑΝΝΗ

Ως Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Καρδίτσας, χαιρετίζω την έναρξη του 9ου Πανελλήνιου Συνεδρίου με θέμα: «Ο Χορός στην Κοινότητα: Τελετουργίες, Δρώμενα, Πανηγύρια, Εκπαίδευση».

Ο χορός λειτουργεί ως συνδετικός κρίκος ανάμεσα στην παράδοση και την κοινωνική ταυτότητα. Ενώνει γενιές, ενδυναμώνει δεσμούς, εκπέμπει πολιτιστική αρμονία και καθιστά την κοινότητα πιο δυνατή και με μεγαλύτερη συνοχή.

Ως φορέας της επιχειρηματικής κοινότητας, το Επιμελητήριό μας αναγνωρίζει το σημαντικό ρόλο του πολιτισμού-και ιδίως του χορού-στην αναβάθμιση της τοπικής ζωής και της οικονομίας. Στόχος μας είναι να συνεργαστούμε με όλους τους φορείς-εκπαιδευτικούς, πολιτιστικούς και τοπικούς-για τη δημιουργία καινοτόμων πρωτοβουλιών που θα συμβάλουν στην πολιτιστική και εκπαιδευτική εξέλιξη.

Εύχομαι να είναι 3 ημέρες δημιουργικών συζητήσεων, έμπνευσης και δικτύωσης. Το Επιμελητήριο στέκεται αρωγός σε κάθε προσπάθεια που διασυνδέει τέχνη, γνώση και κοινότητα.

Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει στο τιμώμενο πρόσωπο του Συνεδρίου κ. Βάλτερ Πούχνερ, ο οποίος με την πολυσχιδή προσωπικότητά του και την πολυεπίπεδη προσφορά του έχει αναδειχθεί σε πρότυπο «πνευματικού» ανθρώπου.

Εκπροσωπώντας τον επιχειρηματικό κόσμο του Νομού Καρδίτσας, συγχαίρω το Κέντρο Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας, και όλους τους συνδιοργανωτές για την αξιέπαινη αυτή πρωτοβουλία και εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες του συνεδρίου.

Χορός μετά το Σεργιάνι στην Κρασιά Καρδίτσας, Απρίλιος 2025.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Π.Τ.Π.Ε. ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ κ. ΚΩΣΤΑ ΜΑΓΟΥ

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με μεγάλη χαρά συμμετέχει στη διοργάνωση και πραγματοποίηση του 9ου Πανελλήνιου Συνεδρίου με θέμα «Ο Χορός στην Κοινότητα: Τελετουργίες, Δρώμενα, Πανηγύρια, Εκπαίδευση».

Ο χορός και η σωματική έκφραση συμπεριλαμβάνονται στα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος μας και συνδιαμορφώνουν, μαζί με τα υπόλοιπα αντικείμενα, τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις των μελλοντικών εκπαιδευτικών. Εξάλλου, η γνωριμία με τις διάφορες μορφές Τέχνης και μεταξύ αυτών με τον χορό, αποτελεί πλέον βασικό τμήμα του προγράμματος σπουδών όλων των σχολικών βαθμίδων.

Ο χορός εκτός από σωματική έκφραση, αποτελεί συγχρόνως ένα εξαιρετικά σημαντικό μέσο επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των μελών μιας κοινότητας, καθώς και γέφυρα πολιτισμικής ανταλλαγής και διαπολιτισμικής γνωριμίας. Σε αυτό το πλαίσιο η οργάνωση ενός συνεδρίου με εστίαση στη σύνδεση του χορού με την κοινότητα και την ανάδειξη των πολλών διαφορετικών εκφράσεων της παραπάνω σύνδεσης αποκτά μια ιδιαίτερη αξία. Αξία, η οποία γίνεται ακόμη σημαντικότερη τη σημερινή εποχή, όπου οι κοινοτικοί δεσμοί έχουν χάσει ένα μέρος από τη δύναμη που είχαν παλαιότερα. Συγχρόνως, η προβολή των μέσων που συμβάλουν στην ισχυροποίηση των κοινοτικών δεσμών, και του χορού ως ενός από τα παραπάνω μέσα, υποστηρίζει κυρίαρχους κοινωνικούς στόχους, όπως είναι η αρμονική συνύπαρξη, η καταπολέμηση των διακρίσεων και η ανάπτυξη της ενσυναίσθησης. Πολλά από τα θέματα αυτά, αποτελούν επιμέρους διαστάσεις που συμπεριλαμβάνονται στο πρόγραμμα του 9ου Πανελλήνιου Συνεδρίου για τον χορό στην κοινότητα και θα μας δώσουν την ευκαιρία για προβληματισμό και γόνιμη ανταλλαγή απόψεων.

Ως διδάσκουσες και διδάσκοντες του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, θέλουμε να ευχαριστήσουμε το Κέντρο Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας τόσο για την πρωτοβουλία οργάνωσης ενός ακόμη σημαντικού συνεδρίου, ακολουθώντας την παράδοση των προηγούμενων, όσο και για την πρόσκληση της συμμετοχής του Τμήματός μας στη διοργάνωση του.

Ευχόμαστε καλή επιτυχία στις εργασίες του Συνεδρίου και κρατάμε γερά το χέρι των «συν-χορευτών» μας, ώστε ο χορός ως μια έκφραση κοινότητας και συλλογικότητας, να συνεχίζει να μεταφέρει διαχρονικά μηνύματα συνεργασίας και αλληλεγγύης!

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ τ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ ΟΜΟΤΙΜΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΡΙΑΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ-ΚΑΜΗΛΑΚΗ

Ο χορός στην κοινότητα, εξ ορισμού συλλογική πρακτική, η οποία εκφράζεται με συντονισμένες κινήσεις, αποτελούσε ανέκαθεν το μέσο εκδήλωσης συναισθημάτων που αφορούν το θείο και το ανθρώπινο. Έτσι συνοδεύουν δημόσιες ιερές τελετές και εκδηλώσεις θρησκευτικότητας (τελετουργικοί χοροί), εορταστικά πανηγύρια και χαρμόσυνα γεγονότα. Η έμφαση δίδεται στη συμμετοχή και την συλλογικότητα, ανεξαρτήτως ικανοτήτων ή χορευτικής εμπειρίας. Σκοπός είναι η διατήρηση των δεσμών της κοινότητας.

Ως στόχος του Συνεδρίου είχε τεθεί η ανάδειξη και παρουσίαση της εξελικτικής πορείας του χορού στον χρόνο και τον χώρο, από το χοροστάσι του χωριού στη σύγχρονη αστική κοινωνία, και να φωτίσει τους πολλαπλούς του ρόλους στα σύγχρονα κοινωνικά, πολιτισμικά, καλλιτεχνικά, ακαδημαϊκά και παιδαγωγικά πλαίσια.

Ειδικότερα είχαν διατυπωθεί ενδεικτικά θεματικές για τον χορό και την εξέλιξή του στις αγροτικές, αστικές και στις κοινότητες της διασποράς καθώς και την πολιτιστική και εκπαιδευτική διαχείρισή του (φεστιβάλ, άυλη πολιτιστική κληρονομιά, χορευτικοί Σύλλογοι, επαγγελματική απασχόληση), τον ρόλο του στα πανηγύρια, στις τελετουργίες και τα δρώμενα. Οι θεματικές υπερκαλύφθηκαν και διευρύνθηκαν και οι συμμετοχές ξεπέρασαν τις προσδοκίες των οργανωτών. Ιδιαίτερο ερευνητικό ενδιαφέρον φαίνεται ότι παρουσιάζει για τους νεότερους ερευνητές ο εκπαιδευτικός ρόλος και η κοινωνική διάσταση του χορού στις αστικές κυρίως κοινωνίες. Έμπειροι μελετητές του χορού θα καταθέσουν τις παρατηρήσεις τους σε καίρια θέματα χορολογίας και παράλληλα πολλοί νέοι ερευνητές και υποψήφιοι διδάκτορες, θα ανανεώσουν, όπως είναι αναμενόμενο, τόσο το θεματολόγιο όσο και την οπτική για τα θέματα του χορού.

Παράλληλα το Συνέδριο, όπως έχει καθιερωθεί, θα τιμήσει κατά την έναρξή του μία καταξιωμένη στον επιστημονικό και γενικότερα πνευματικό χώρο προσωπικότητα. Κατά τα προηγούμενα συνέδρια έχουν τιμηθεί οι: Χρόνης Ανδονίδης, Χρυσόστομος Μητροπάνος, Δόμνα Σαμίου, Μιχάλης Μερακλής, Θωμάς Μπακαλάκος, Βασίλης Αναγνωστόπουλος, Παναγιώτης Μυλωνάς, Τάσος Ζωγράφος, Αυδίκος Ευάγγελος, Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμνλάκη. Το 9ο Συνέδριο θα τιμήσει τον Βάλτερ Πούχνερ, Επίτιμο και Ομότιμο Καθηγητή Θεατρολογίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Το Συνέδριο πραγματοποιείται από το Κέντρο Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας, υπό την προεδρία της ακάματης ερευνήτριας του τοπικού πολιτισμού της περιοχής της Καρδίτσας Βάσως Κοζιού, σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης-Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, την Περιφέρεια Θεσσαλίας-Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας & τον Δήμο Καρδίτσας. Τα πολύτομα Πρακτικά των προηγούμενων συνεδρίων εγγυώνται την σοβαρότητα με την οποία αντιμετωπίζονται τα Συνέδρια αυτά.

Με την προσδοκία ότι το 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο “Ο χορός στην κοινότητα: Τελετουργίες, δρώμενα, πανηγύρια, εκπαίδευση” θα αποδώσει σημαντικούς καρπούς και οι συζητήσεις μας θα προωθήσουν τον σχετικό επιστημονικό διάλογο εύχομαι Καλήν Αντάμωση στην Καρδίτσα.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ, ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΚΟΖΙΟΥ

Με την είσοδο του 20ου αιώνα αρχίζουν να γίνονται ορατές κάποιες κοινωνικοοικονομικές αλλαγές, οι οποίες μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο εντείνονται λόγω της μετακίνησης των κατοίκων της υπαίθρου στα μεγάλα αστικά κέντρα, αλλά και εξαιτίας της ανάπτυξης της συγκοινωνίας, της επικοινωνίας και του τουρισμού. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία νέων ρευμάτων πολιτισμού και αλλαγή του τρόπου ζωής στις πόλεις και στα χωριά. Οι ραγδαίες αυτές εξελίξεις συνετέλεσαν στη σταδιακή υποχώρηση των στοιχείων του λαϊκού πολιτισμού και κατά συνέπεια στη συρρίκνωση και υποβάθμιση της μουσικοχορευτικής μας παράδοσης που μεταπολεμικά, λόγω των νέων τρόπων ψυχαγωγίας, μεταφέρονται από τα αστικά κέντρα. Τότε κάνουν την εμφάνισή τους τα πρώτα γραμμόφωνα που καθιέρωσαν νέο εναλλακτικό τρόπο διασκέδασης με τα πάρτι που οργάνωνε η νεολαία, η οποία άρχισε να αποστασιοποιείται από την παραδοσιακή αντίληψη. Πολλοί παραδοσιακοί χοροί και ιδιαίτερα αυτοί που συνόδευαν τις τελετουργίες, τα δρώμενα και τα έθιμα, σταδιακά καταργήθηκαν και άρχισαν να περνούν στη λήθη. Πολλοί ερευνητές και ιστορικοί διαπίστωναν ότι οδηγούμαστε σε μια γενικότερη πολιτισμική πτώχευση. Έτσι ξεκίνησε ένας αγώνας διάσωσης και διατήρησης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και των τοπικών πολιτιστικών μας ιδιαιτεροτήτων από μεμονωμένα άτομα και διάφορες κοινωνικές ομάδες που σταδιακά μετεξελίχθηκαν σε πολιτιστικά σωματεία και σήμερα αναπαριστούν και αναβιώνουν διάφορα έθιμα του παρελθόντος και φυσικά τη μουσικοχορευτική μας παράδοση.

Ένας απ' αυτούς του πολιτιστικούς συλλόγους είναι και το Κέντρο Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας που από την ίδρυσή του το 1989 μέχρι σήμερα καταβάλλει υπεράνθρωπες προσπάθειες καταγραφής, ανάδειξης, διαφύλαξης και αξιοποίησης των ιστορικών και λαογραφικών στοιχείων του τόπου μας. Από τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του δημιούργησε χορευτικά τμήματα όλων των ηλικιών, χορωδία παραδοσιακής μουσικής, η πρώτη που ιδρύθηκε στην Καρδίτσα, και ομάδα καταγραφής της άυλης και υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας. Στην τριαντάχρονη πορεία του οργάνωσε πολλές ημερίδες, σεμινάρια, εργαστήρια και οκτώ πανελλήνια συνέδρια. Εξέδωσε τους αντίστοιχους τόμους των πρακτικών των συνεδρίων, καθώς και άλλες εκδόσεις, που αφορούν στην τοπική ιστορία και λαογραφία της Καρδίτσας. Με τη Χορωδία Παραδοσιακής Μουσικής ηχογράφησε και κυκλοφόρησε οκτώ cds και σύντομα θα κυκλοφορήσει και το ένατο. Από το 1989 διοργανώνει μια από τις κορυφαίες εκδηλώσεις της Καρδίτσας, τις «Μέρες Παράδοσης», με διαφορετική κάθε φορά θεματολογία. Με το χορευτικό και τη Χορωδία έλαβε μέρος σε πολλά διεθνή και πανελλήνια φεστιβάλ και σε πολλές τηλεοπτικές εκπομπές κρατικών και ιδιωτικών καναλιών. Πραγματοποίησε, επίσης, με επιτυχία εκθέσεις φωτογραφίας και παρουσίασε το συγγραφικό έργο πολλών αξιόλογων ποιητών και συγγραφέων.

Κλείνοντας τον σύντομο χαιρετισμό μου θα ήθελα να καλωσορίσω και να ευχαριστήσω από καρδιάς τους συν-διοργανωτές/ριες, τα μέλη της Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής, τους χορηγούς, τους/ισ συνέδρους και τους/ισ φίλους/ες του Κέντρου Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας. Εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες του 9ου Πανελληνίου Συνεδρίου!

Επιστημονική Επιτροπή 9^{ου} Πανελλήνιου Συνεδρίου

Βασίλειος Αναγνωστόπουλος,

Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου
Θεσσαλίας

Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμπλάκη

τ. Διευθύντρια, Ομότιμη Ερευνήτρια
Κέντρου Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας
Ακαδημίας Αθηνών

Κωνσταντίνος Μάγος,

Καθηγητής Παιδαγωγικού Τμήματος
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Απόστολος Μαγουλιώτης,

τ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσα-
λίας

Ευανθία Στιβανάκη,

Ομότιμη Καθηγήτρια Εθνικού Καπο-
διστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Βασιλική Χρυσανθοπούλου,

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Εθνικού
Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθη-
νών

Ρενάτα Δαλιανούδη,

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ιόνιου
Πανεπιστημίου του Τμήματος Τεχνών
Ήχου Εικόνας (ΤΤΗΕ)

Αναστάσιος Σιάτρας,

Επίκουρος Καθηγητής Παιδαγωγι-
κού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευ-
σης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Βάιος Φ. Καμινιώτης,

Μεταδιδακτορικός Ερευνητής Λαο-
γραφίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Ευάγγελος Καραμανές,

Διευθυντής Ερευνών - Κέντρον Ερεύ-
νης Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδη-
μίας Αθηνών

Γιάννης Δρίνης,

Προϊστάμενος στο Τμήμα Άυλης Πο-
λιτιστικής Κληρονομιάς και Διαπολιτι-
σμικών Θεμάτων στο Υπουργείο Πολιτι-
σμού και Αθλητισμού

Κωστής Δημόπουλος,

Επίκουρος Καθηγητής Εθνικού Κα-
ποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Ελένη Τσομπανάκη,

Επίκουρη καθηγήτρια Παιδαγωγι-
κού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευ-
σης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Παρασκευή Γ. Κανελλάτου,

διευθύντρια ερευνών, Ερευνητικό
Κέντρο Ελληνικού Τραγουδιού

Αλέξανδρος Γ. Καπανιάρης,

Καθηγητής-Σύμβουλος Ε.Α.Π. - ΠΜΣ
«Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες»
- ΨΑ60

Σόνια Κοζιού,

Δρ Εθνομουσικολογίας και Πολι-
τισμικής Ανθρωπολογίας, Μεταδιδα-
κτορική Ερευνήτρια-Τμήμα Μουσικών
Σπουδών ΕΚΠΑ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμπλάκη τ. Διευθύντρια-Κέντρον Ερεύνων Ελληνικής Λαογραφίας Ακαδημίας Αθηνών

Αντιπρόεδρος: Βασιλική Κοζιού-Κολοφωτιά, Πρόεδρος του Κ.Ι.Λ.Ε. «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Εκπαιδευτικός-Ερευνήτρια Τοπικής Ιστορίας και Λαογραφίας

Μέλη:

Στέφανος Θεολόγης, Αντιδήμαρχος Παιδείας, Πολιτισμού Τουρισμού Δήμου Καρδίτσας, Εκπαιδευτικός

Αθηνά Πέτσα, Εντεταλμένη Περιφερειακή Σύμβουλος Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας-Περιφέρεια Θεσσαλίας

Αναστάσιος Σιάτρας, Επίκουρος Καθηγητής Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Αθηνά Σιδέρη, Πτυχιούχος του Τμήματος Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού με ειδίκευση στους «Ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς», MSc «Διδακτικές & Ψυχολογικές μεθοδολογίες της Εκπαίδευσης», MSc Φυσικής Αγωγής με κατεύθυνση «Φυσική Δραστηριότητα και Αθλητισμός»

Χαβδούλας Αλέξανδρος, Φιλόλογος, Καθηγητής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Γιώτη Έφη, Απόφοιτη Τ.Ε.Φ.Α.Α Π.Θ. – MSc, Δασκάλα Χορού

Τζέλλα Σοφία, Πτυχιούχος ΤΕΦΑΑ (Ειδικότητα Παραδοσιακών Χορών)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Κούτσικος Σωτήριος, Αντιπρόεδρος του Κέντρου Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας

Χαβδούλα Δήμητρα, Γραμματέας Κέντρου Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας

Ευνόγαλου Μαίρη, Υπεύθυνη Εκδηλώσεων Κέντρου Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 9^{ου} ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΚΑΡΔΙΤΣΑ 26-28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2025

Ο ΧΟΡΟΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Τελετουργίες - Δρώμενα - Πανηγύρια - Εκπαίδευση

1^η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 26 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2025

ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ: 19.45

Αίθουσα Δημοτικού Κινηματοθέατρου

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΕΙΣΗΓΗΣΗ

19.45-20.00

Ευανθία Στιβανάκη, Ομότιμη Καθηγήτρια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ

Αισθητικές, προτάσεις απόδοσης του χορού στο αρχαίο δράμα στην, καθ' ημάς, θεατρική σκηνή μέσα από χορευτικές «λαογραφικές αναγνώσεις», παραδοσιακές χορευτικές εκφράσεις και φόρμες: Ιστορικές και σύγχρονες απόπειρες

20.00-20.45

Χορευτικό Δρώμενο του καταγκούνικου γάμου από το Σωματείο Διάσωσης και Διάδοσης του Καταγκούνικου Λαϊκού Πολιτισμού «Η ΨΗΦΙΔΑ» Παλαμά

Ελληνικοί Παραδοσιακοί Χοροί από τον Λαογραφικό και Μουσικοχορευτικό Σύλλογο Καρδίτσας «Θεσσαλικό χοροστάσι»

2^η ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ 27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2025

ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ: 09.00

Αίθουσα Εκδηλώσεων Ξενοδοχείου ΚΙΕΡΙΟΝ Καρδίτσας. (Ημιώροφος)

Προεδρείο

- **Χρυσανθοπούλου Βασιλική**, Αν. Καθηγήτρια Κοινωνικής Λαογραφίας, Τμήμα Φιλολογίας ΕΚΠΑ
- **Κοζιού Σόνια**, Δρ Εθνομουσικολογίας και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια-Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΕΚΠΑ

09.00-09.15

Γερογιάννη Λαμπρινή, Φιλόλογος- Ειδική Παιδαγωγός

Ο ρόλος του παραδοσιακού χορού στην ειδική αγωγή: Καινοτόμες προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές δυνατότητες

09.15-09.30

Γιώτη Ευθυμία, Απόφοιτη ΤΕΦΑΑ, Παν. Θεσσαλίας - MSc

Βελτίωση ρυθμικής ικανότητας σε παιδιά και διδασκαλία κινητικού μοτίβου μέσω μουσικοκινητικού προγράμματος παραδοσιακής μουσικής

09.30-09.45

Μόκας Αλέξανδρος, Υπ. Διδάκτορας ΠΤΠΕ, Παν. Θεσσαλίας

Μόκας Νικόλαος, Εκπαιδευτικός ΠΕ-11 ΕΑΕ

Η ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας μέσω των παραδοσιακών χορών στις τελικές σχολικές γιορτές

09.45-10.00

Δημόπουλος Κωνσταντίνος, Επίκ. Καθηγητής Χορολογίας, ΤΕΦΑΑ/ΕΚΠΑ

Ο χορός «Έρχεται ένας παπάς»: Δομή και λειτουργία στο σεργιάνι των Μεγάλων Καλυβίων Τρικάλων

10.00-10.15

Γκάτζικος Ιωάννης, Δημοσιογράφος (μέλος ΕΣΗΕΑ), Ερευνητής Τοπικής Ιστορίας και Λαογραφίας

Η εξέλιξη του παραδοσιακού χορού από το 1970 έως σήμερα: Βιώματα και εμπειρίες

10.15-10.30

Θεοχάρη Εβίτα, Παιδαγωγός BSc & Λαογράφος MSc

Χορός και μουσική: Τα γλέντια την περίοδο των Χριστουγέννων στην πόλη των Ιωαννίνων

10.30-10.45

Ιωάννου Αντιγόνη, Υπ. Διδάκτορας, Τμήμα Ιστορίας & Εθνολογίας ΔΠΘ

Το πανηγύρι της Ζωοδόχου Πηγής στο Τρίκερι Πηλίου: Χορός, φορεσιά και πολιτιστική ταυτότητα στην εξελικτική πορεία της παράδοσης

10.45-11.00

Καπανιάρης Αλέξανδρος, Καθηγητής-Σύμβουλος Ε.Α.Π. – Μ.Π.Σ. Ψ.Α.Ε.

Ο χορός στα Ραγκουτσάρια της Καστοριάς: Από το δρώμενο στην εκπαιδευτική αξιοποίηση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς

11.00-11.15

Κοζιού Βασιλική, Εκπαιδευτικός-Ερευνήτρια Τοπικής Ιστορίας και Λαογραφίας

Τα σεργιάνια της Κρανιάς Καρδίτσας και η ανάγκη ένταξής τους στο ευρετήριο της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO

11.15-11.30 - Ερωτήσεις- Τοποθετήσεις.

11.30-12.00 - Διάλειμμα

3^η ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ 27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2025

ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ: 12.00 μ.

Αίθουσα Εκδηλώσεων Ξενοδοχείου KIEPION Καρδίτσας. (Ημιώροφος)

Προεδρείο

- **Δαλιανούδη Ρενάτα**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ιόνιου Πανεπιστημίου του Τμήματος Τεχνών Ήχου Εικόνας
- **Καμινιώτης Βάιος**, Μεταδιδακτορικός Ερευνητής Λαογραφίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

12.00-12.15

Κόκλας Βασίλειος, Μεταπτυχιακός φοιτητής

Όψεις του χορού «Τσομπάς» στην Ορεινή του νομού Σερρών

12.15-12.30

Κομζιάς Γεώργιος, Εκπαιδευτικός ΠΕ70

Το πανηγύρι της Αγίας Αγάθης στο Αιτωλικό: Ζωντανή σκηνή τελετουργίας, ήχου, σώματος και φορεσιάς

12.30-12.45

Μαγαλιός Γεώργιος, Ερευνητής Τοπικής Λαογραφίας, Υπ. Διδάκτορας Σχολής Γεωπονικών Επιστημών, Π.Θ.

Το «αποκριάτικο σεργιάνι» στον Παλαμά Καρδίτσας

12.45-13.00

Μαλκίδης Κωνσταντίνος, Φοιτητής Παντείου Πανεπιστημίου

Μαλκίδης Θεοφάνης, Διδάκτορας Κοινωνικών Επιστημών

Χορός και πανηγύρια στην ελληνική μειονότητα της Αλβανίας ως φορείς κοινωνικής συγκρότησης και διατήρησης της εθνικής ταυτότητας (1944- σήμερα)

13.00-13.15

Παναγιωτοπούλου Ευθυμία, Δρ. Λαογραφίας-Ανθρωπολογίας Χορού, Εκπ/κός ΠΕ-11

Τούμπανα στον Άβρορο: Το δρώμενο Πάνω Ζε

13.15-13.30

Σιδέρη Αθηνά, Κ.Φ.Α.

Ο χορός ως γέφυρα επικοινωνίας μεταξύ των μαθητών των Ελληνοαλβανικών εκπαιδευτηρίων «ΟΜΗΡΟΣ» Κορυτσάς

13.30-13.45

Τασιούλη Λαμπρινή, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Λαογραφίας, ΕΚΠΑ

Ο χορός του Στέγκου: Τελετουργία, κοινότητα και μετασχηματισμοί στο χρόνο

13.45-14.00

Τσουκαλά Σπυριδούλα, Φιλολόγος - Εκπαιδευτικός

Ο χορός Dabkeh ως σύμβολο της παλαιστινιακής ταυτότητας και αντίστασης: Το χορευτικό συγκρότημα Al Awda της Παλαιστινιακής Παροικίας Ελλάδος

ΣΑΒΒΑΤΟ 27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2025

ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ: 17.00

Αίθουσα Εκδηλώσεων Ξενοδοχείου KIEPION Καρδίτσας. (Ημιώροφος)

Προεδρείο

- **Καμπλάκης Παναγιώτης**, Λαογράφος, τ. Ερευνητής του Κέντρου Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών
- **Τσομπανάκη Ελένη**, Επίκουρη Καθηγήτρια, Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

17.00-17.15

Φίλος Νικόλαος, Λογοθεραπευτής – Χοροδιδάσκαλος - Τοπικός Ερευνητής
Το χειμερινό σεργιάνι και η τελετουργία του στο Προάστιο Καρδίτσας

17.15-17.30

Χρυσανθοπούλου Βασιλική, Αν. Καθηγήτρια Κοινωνικής Λαογραφίας, Τμήμα Φιλολογίας ΕΚΠΑ
Η διαμόρφωση της χορευτικής παράδοσης στην ελληνική διασπορική κοινότητα του Tarpon Springs, Florida

17.30-17.45

Ζαρκοδήμου Θωμάς, Υπ. Διδάκτορας, ΤΕΦΑΑ/ΑΠΘ
Ο χορός της «Γκαχελώνας»: Σκωπτικό δρώμενο, συλλογική μνήμη και πολιτισμική ανθεκτικότητα στο Μικρόκαστρο Βοΐου Κοζάνης

17.45-18.00

Δημητρόπουλος Βασίλης, Χοροδιδάσκαλος, MSc Ανθρωπολογία χορού, Πρόεδρος Πανελλήνιας Ένωσης Δασκάλων Δημοτικού Χορού
«Όλα καλά;...κι όλα ωραία»

18.00-18.15

Ιωαννίδης Στέλιος, Βαλκανιολόγος, ΜΑ Κοινωνικές, Πολιτισμικές και Πολιτικές δομές των χωρών της ΝΑ Ευρώπης, Υπ. Διδάκτορας Ιστορίας ΑΠΘ
Οι ποντιακοί χοροί στα κείμενα των λόγιων ποντιακής καταγωγής 1^{ης} γενιάς

18.15-18.30

Καρεπίδης Ιωακείμ, Υπ. Διδάκτορας Λαογραφίας ΕΚΠΑ, Καθηγητής Φ.Α./Ιστορικός
Διαγενεακή διαμόρφωση και μετασχηματισμοί των ποντιακών χωρών στον ελλαδικό χώρο: Η ιστορική και κοινωνική τους πορεία

18.30-18.45

Λάζου Πατρίτσια, Χορογράφος-Θεατρολόγος, ΜΑ «Τέχνη και Δημόσιος Χώρος»
Αναστενάρια: Κοινωνική πειθαρχία, έκσταση και πίστη κατά την επιτελεστική λατρευτική τελετουργία

18.45-19.00 - Διάλειμμα

ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΒΑΛΤΕΡ ΠΟΥΧΝΕΡ

ΣΑΒΒΑΤΟ 27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2025

ΩΡΑ: 19.00

Αίθουσα Εκδηλώσεων Ξενοδοχείου ΚΙΕΡΙΟΝ Καρδίτσας. (Ημιώροφος)

- Παρουσίαση του έργου του
- Απονομή Τιμητικής Πλακέτας
- Μουσικό Πρόγραμμα από εκπαιδευτικούς του Μουσικού Σχολείου Καρδίτσας

5^η ΠΕΜΠΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2025

ΩΡΑ: 10.00

Αίθουσα Εκδηλώσεων Ξενοδοχείου ΚΙΕΡΙΟΝ Καρδίτσας (Ημιώροφος)

Προεδρείο

- **Σιάτρας Αναστάσιος**, Επίκουρος Καθηγητής Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
- **Δημόπουλος Κωνσταντίνος**, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού ΕΚΠΑ

10.00-10.15

Μαυρομάτη Ευγενία, Υπ. Διδάκτορας ΔΠΘ

Ελικοειδείς χοροί και λατρεία του φιδιού: Δύο παραδείγματα του ελλαδικού χώρου

10.15-10.30

Παπαθανασπούλου Νίνα, Καθηγήτρια Κλασικών Σπουδών, College Year in Athens

Ο σύγχρονος χορός ως μέσο ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ελλάδας

10.30-10.45

Πιλαλίδης Θεόδωρος, Συνταξιούχος Υπάλληλος ΔΕΗ

Τελετουργικοί χοροί της ποντιακής κοινότητας

10.45-11.00

Φιρφίρης Απόστολος, Πρώην Σχολικός Σύμβουλος Φυσικής Αγωγής με βαθμό Παρέδρου Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, Πρόεδρος Αμφικτιονίας Θεσσαλών Καραγκούνηδων

Δίπατοι χοροί σε χωριά της Θεσσαλικής πεδιάδας (Καραγκούνηδες)

11.00-11.15

Χριστιανούδη Δέσποινα, Υπ. Διδάκτορας, Royal Holloway University of London

Ο χορός και το αρχείο: Από τις απεικονίσεις σε αρχαία αγγεία στη κίνηση και τον ελληνικό παραδοσιακό χορό

11.15-11.30

Τσομπανάκη Ελένη, Επίκουρη Καθηγήτρια Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο χορός ως γλώσσα της κοινότητας

11.30-11.45 - Ερωτήσεις-Τοποθετήσεις

11.45-12.00 - Διάλειμμα

6^η ΕΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2025

ΩΡΑ: 12.00 μ.

Αίθουσα Εκδηλώσεων Ξενοδοχείου ΚΙΕΡΙΟΝ Καρδίτσας. (Ημιώροφος)

Προεδρείο

- **Καραμανές Ευάγγελος**, Διευθυντής Ερευνών- Κέντρον Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών
- **Μαγουλιώτης Απόστολος**, Αφυπ. Καθηγητής Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

12.00-12.15

Πολυμέρου-Καμπλάκη Αικατερίνη, τ. Διευθύντρια, Ομότιμη Ερευνήτρια, Κέντρον Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας, Ακαδημία Αθηνών
Ο χορός στην Ορθοδοξία

12.15-12.30

Δαλιανούδη Ρενάτα, Αν. Καθηγήτρια, Τμήμα Τεχνών Ήχου & Εικόνας, Ιονίου Πανεπιστημίου

Σδούκος Παναγιώτης, Υπ. Διδάκτορας, Τμήμα Τεχνών Ήχου & Εικόνας, Ιονίου Πανεπιστημίου

Από το δημοτικό τραγούδι και τα λαϊκά δρώμενα στην post-folk οπτικοακουστική κινηματογραφική performance: Μια μετα-εθνομουσικολογική προσέγγιση

12.30-12.45

Κανελλάτου Παρασκευή, Διευθύντρια Ερευνών, Ερευνητικό Κέντρο Ελληνικού Τραγουδιού

Η συνδιαμόρφωση κοινοτικής τραγουδιστικής και χορευτικής έκφρασης στη σύγχρονη πολιτιστική παραγωγή: FolCalFest, παραστασιακά παραδείγματα και πρακτικές εφαρμογές

12.45-13.00

Ναθαναήλ Γεώργιος, Δρ. Λαογραφίας ΔΠΘ-Ερευνητής

Ο χορός ως «στατική εικόνα» στο πλαίσιο της κοινωνικής και πολιτισμικής πραγματικότητας

13.00-13.15

Τσανασίδης Χρήστος, Δρ Σύγχρονης Λαογραφίας - Μεταδιδακτορικός ερευνητής, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Ο χορός ως πολύμορφη και ιδιοσυγκρασιακή «πολιτισμική πράξη» στη σκηνή του διαγωνισμού τραγουδιού της Eurovision

13.15-13.30

Θεοδώρου Κυριακή, Μ.Δ.Ε. «Παιδαγωγικά μέσω καινοτόμων προσεγγίσεων, τεχνολογίες και εκπαίδευση»

Καρεπίδης Ιωακείμ, Υπ. Διδάκτορας Λαογραφίας ΕΚΠΑ, Καθηγητής Φ.Α./Ιστορικός

Χορός και υγεία: Ο χορός ως πολυδιάστατο εργαλείο ευεξίας

13.30-13.45

Παρίση Αλίκη, Υπ. Διδάκτορας, Παν. Αιγαίου

Το φεστιβάλ Φολκλόρ Λευκάδας στο πλαίσιο της πολιτιστικής διαχείρισης: Μια βιβλιογραφική ανασκόπηση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς

13.45-14.00

Τζέλλα Σοφία, Πτυχιούχος ΤΕΦΑΑ (Ειδικότητα Παραδοσιακών Χορών)-Συγγραφέας
Η ενσωμάτωση των «ξеноπαντρεμένων» γυναικών, στους χορούς και στα τραγούδια του Παλαμά Καρδίτσας (1900-1960)

14.00-14.15

Μήτσου Ελένη, Εκπαιδευτικός ΠΕ60-Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο ΠΜΣ «Αγωγή Υγείας του Παν. Πατρών

Κατσιακάρη Χριστίνα, Εκπαιδευτικός ΠΕ70- Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο ΠΜΣ «Αγωγή Υγείας του Παν. Πατρών

Η συμβολή του παραδοσιακού χορού στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων της τρίτης ηλικίας

14.15-14.30

Καρακούση Γεωργία, Οικονομολόγος, MSc, MA στον Λαϊκό Πολιτισμό και την Νεότερη Πολιτιστική Κληρονομιά, μέλος ΕΔΙΠ Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Ο χορός στην κοινότητα ως οργανισμός: Εφαρμογή του μοντέλου της συμμετοχικής διοίκησης και η περίπτωση του εγκλεισμού λόγω του covid-19

14.15-14.30 - Ερωτήσεις-Τοποθετήσεις

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2025

ΩΡΑ: 14.45

Αίθουσα Εκδηλώσεων Ξενοδοχείου ΚΙΕΡΙΟΝ Καρδίτσας. (Ημιώροφος)

- **Πολυμέρου-Καμπλάκη Αικατερίνη**, Πρόεδρος του 9ου Πανελληνίου Συνεδρίου, τ. Διευθύντρια, Ομότιμη Ερευνήτρια, Κέντρο Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας, Ακαδημία Αθηνών

15.00 - Χορήγηση Βεβαιώσεων

Βιογραφικό σημείωμα Βάλτερ Πούχνερ

Ο Βάλτερ Πούχνερ γεννήθηκε στη Βιέννη το 1947. Σπούδασε στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης, από το οποίο το 1972 απέκτησε το διδακτορικό του δίπλωμα στη φιλοσοφία. Το 1977 ανακηρύχθηκε υφηγητής του Πανεπιστημίου της Βιέννης. Η γνωριμία του με την Καρδιτσιώτισσα παιδιάτρο Αριάδνη Μαλαμίτση, με την οποία παντρεύτηκε το 1975, ήταν ένας σοβαρός λόγος να πάρει την απόφαση να μείνει μόνιμα στην Ελλάδα. Συνεχίζει όμως να διδάσκει επί 30 χρόνια στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης σε μορφή εντατικών μαθημάτων. Επί 12 χρόνια διδάσκει ιστορία θεάτρου στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης, του οποίου έγινε και πρόεδρος το 1987. Από το 1989 άρχισε να διδάσκει στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, στην αρχή στο Τμήμα Φιλολογίας και από το 1991 στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών.

Σημαντικότερη και επιβλητική σε όγκο η συγγραφική του δραστηριότητα. Έγραψε πάνω από 120 βιβλία, μελετήματα και βιβλιοκρισίες, για θέματα της ιστορίας του ελληνικού και του βαλκανικού θεάτρου, καθώς και περί ελληνικής, συγκριτικής λαογραφίας και νεοελληνικών σπουδών και περί της θεωρίας του θεάτρου και του δράματος. Θεωρείται δε ότι είναι ο θεατρολόγος με τις περισσότερες μελέτες για τον ελλαδικό χώρο.

Πολυσχεδής και σύνθετη προσωπικότητα ο Βάλτερ Πούχνερ. Πνεύμα ανήσυχο, λαμπρό και χαρισματικό, που διέγραψε μια λαμπρή πορεία στον ακαδημαϊκό χώρο. Όταν μιλάμε για τη θεατρική παιδεία στον τόπο μας, ο νους μας πάει στον Βάλτερ Πούχνερ. Με συνοδοιπόρο τον Σπύρο Ευαγγελάτο κατάφεραν από κοινού να εντάξουν στον πανεπιστημιακό χάρτη του Πανεπιστημίου Αθηνών το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, που από τις αρχές της δεκαετίας του 1989 το υπηρέτησε ποικιλοτρόπως.

Για την τεράστια προσφορά του έχει λάβει πάρα πολλές τιμητικές διακρίσεις και στη χώρα καταγωγής του, την Αυστρία, αλλά και στην Ελλάδα. Ενδεικτικά παραθέτω τις παρακάτω:

1. Από τις 17 Μαΐου 1994 είναι αντεπιτετέλλον μέλος της Αυστριακής Ακαδημίας Επιστημών.
2. Το 1995 η Ακαδημία Αθηνών του απένεμε το βραβείο του ιδρύματος Κώστα και Ελένης Ουράνη για το βιβλίο του «Ανιχνεύοντας τη θεατρική παράδοση».
3. Το 2000 έλαβε το βραβείο Παναγιώτη Φωτέα για δοκίμιο κοινωνικο-πολιτικού στοχασμού για το έργο του «Ο Μίτος της Αριάδνης».
4. Το 2001 έλαβε τον Αυστριακό Σταυρό Τιμής για την Επιστήμη και την Τέχνη.
5. Το 2007 προς τιμήν του δημοσιεύτηκε ένα βιβλίο με τίτλο «Στέφανος. Τιμητική προσφορά για τον Βάλτερ Πούχνερ».
6. Το 2008 ο Πούχνερ έλαβε το Μεγάλο Βραβείο Θεάτρου της Ένωσης Θεατρικών-Μουσικών Κριτικών.

Το 2024 το Δίκτυο Αποφοίτων του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών οργάνωσε τιμητική εκδήλωση για το «Τεράστιο σε έκταση και ποιότητα έργο του στην επιστήμη του θεάτρου».

Σωματείο Διάσωσης και Διάδοσης του Καραγκούνικου Λαϊκού Πολιτισμού «Η ΨΗΦΙΔΑ» Παλαμά

Το Σωματείο Διάσωσης και Διάδοσης του Καραγκούνικου Λαϊκού Πολιτισμού «Η ΨΗΦΙΔΑ», ιδρύθηκε το 2023 με έδρα στον Παλαμά και παράρτημα στο Προάστιο της Καρδίτσας. Ως κύριο σκοπό έχει τη διάσωση και διάδοση κάθε πολιτιστικού στοιχείου των ντόπιων και αποκλειστικά ελληνόφωνων κατοίκων της Πεδινής Δυτικής Θεσσαλίας, που είναι γνωστοί με τον όρο Καραγκούνηδες. Εμπνευστές και ιδρυτικά μέλη του σωματείου τούτου, αποτελούν οι Γεώργιος Μαγαλιός από τον Παλαμά Καρδίτσας και Νικόλαος Φίλος από το Προάστιο Καρδίτσας. Από την πρώτη στιγμή της ίδρυσής της, η ΨΗΦΙΔΑ έχει δώσει ένα πληθωρικό παρόν με αδιάκοπη παρουσία στο πολιτισμικό γίνεσθαι της περιοχής. Αναβιώσεις παλιών και ξεχασμένων εθίμων, όπως το Αποκριάτικο Σεργιάνι και η πιρπιρίτσα, επαναφορά των παλιών και λησμονημένων τραγουδιών και εθίμων του Λάζαρη, προβολή του ενδυματολογικού πλούτου των Καραγκούνηδων με αυθεντικά σύνολα εξαιρετικής πιστότητας αλλά και διαρκείς βιωματικές δράσεις αποτελούν κάποιες από τις κύριες δραστηριότητες του Σωματείου. Στο μικρό χρονικό διάστημα της λειτουργίας του, αριθμεί περί τους 120 χορευτές, όλων των ηλικιών, ενώ διατηρεί και ομάδα παραδοσιακού καραγκούνικου τραγουδιού.

Περιγραφή του «χορού του ζευγαριού»

Μετά τη στέψη, ο πρώτος κοινός χορός του ζευγαριού ήταν ο «χορός στην ψάθα». Η ψάθα ήταν χειροποίητη, πλεγμένη από ραγάζια που φύονταν στους βάλτους και τα ποτάμια της δυτικοθεσσαλικής πεδιάδας. Ήταν το στρώμα πάνω στο οποίο κοιμόντουσαν οι παλιοί Καραγκούνηδες, στρώνοντας την κατά γης. Στο έθιμο του γάμου ο γαμπρός με τη νύφη χορεύουν έναν ξεχωριστό χορό (μπεράτι) επάνω στην ψάθα, που συμβολίζει τα στενά όρια του σπιτιού μέσα στα οποία πρέπει να κινούνται από εδώ και μπρος. Περιμετρικά της ψάθας, κάποιος βλάμης ή άλλος άντρας, περιφερόταν με ένα ξύλο και χτυπούσε τα πόδια των νεονύμφων, όταν πήγαιναν να πατήσουν εκτός αυτής. Έτσι, οριοθετούσε νοητά τον χώρο τον οποίο, εις το εξής, έπρεπε να έχουν υπό τον πλήρη έλεγχό τους, που δεν ήταν άλλος από αυτόν του νοικοκυριού και της οικογενειακής τους περιουσίας. Ταυτόχρονα, σαν νέο ζευγάρι, τους προκαλούσε για αμοιβαία προσπάθεια προς επίτευξη ενός κοινού σκοπού. Στη συνέχεια, η νύφη χόρευε έναν χορό στον οποίο την κρατούσε ο γαμπρός και συνόδευαν άλλοι συγγενείς. Στην αρχή, πιανόντουσαν με μαντήλι. Στη συνέχεια κάποιος πήγαινε και έπαιρνε το μαντήλι για αγγίξουν για πρώτη φορά ο ένας το χέρι του άλλου. Όλα αυτά, απολύτως συμβολικά.

ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Το **Μουσικό Σχολείο Καρδίτσας** είναι ένα προνομιούχο δημόσιο σχολείο, ένα από τα δεκάδες μουσικά σχολεία που λειτουργούν σήμερα στην Ελλάδα. Στην πόλη μας λειτουργεί από το 1994 και στεγάζεται σε ένα σύγχρονο κτηριακό συγκρότημα με εξαιρετικές υποδομές. Αποτελεί οργανικό κομμάτι της τοπικής κοινωνίας, μια «κυψέλη» πολιτισμού με συνεχή παρουσία και δράση, τόσο στα πολιτιστικά δρώμενα της περιοχής μας όσο και σε κοινωνικές, εθελοντικές και φιλανθρωπικές δραστηριότητες που διοργανώνονται από τον Δήμο, την Περιφέρεια και ποικίλους άλλους φορείς. Συμβάλλει καθοριστικά στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας, ενώ ταυτόχρονα βοηθά τα παιδιά και την τοπική κοινωνία να γνωρίσουν τον μουσικό πλούτο του ευρωπαϊκού πολιτισμού, να εκτιμήσουν έργα του παγκόσμιου ρεπερτορίου, αλλά και τις μουσικές παραδόσεις κάθε γωνιάς της χώρας μας. Χωρίς να διαφοροποιείται στον τομέα της Γενικής παιδείας από τα άλλα σχολεία συνδυάζει στο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του αρμονικά τα μαθήματα Γενικής και Μουσικής Παιδείας, αλλά και τον τομέα της ευρωπαϊκής μουσικής με την ελληνική παραδοσιακή μουσική. Υλοποιεί κάθε χρόνο διάφορα προγράμματα δραστηριοτήτων και οι μαθητές και μαθήτριές του συμμετέχουν και διακρίνονται σε ποικίλους διαγωνισμούς. Τα μουσικά σύνολα του σχολείου (χορωδίες – ορχήστρες) έχουν πραγματοποιήσει δεκάδες εμφανίσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, έχουν συνεργαστεί με σημαντικούς καλλιτέχνες και έχουν αποσπάσει βραβεία σε διαγωνισμούς και φεστιβάλ.

Στο πλαίσιο του 9ου Πανελλήνιου Συνεδρίου με θέμα «Ο ΧΟΡΟΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ: Τελετουργίες - Δρώμενα - Πανηγύρια - Εκπαίδευση», το Μουσικό Σχολείο Καρδίτσας θα συμμετάσχει με την παρακάτω ομάδα των εκπαιδευτικών: **Αθανασίου Ζωή** πιάνο, **Αντωνίου Ιωάννα** φωνή, **Τσαμπούρη Ελένη** βιολί και **Ζιάκα Αντουανέτα** φλάουτο. Θα παρουσιάσουν τραγούδια του Μ. Χατζιδάκι και του Μ. Θεοδωράκη προς τιμήν του τιμώμενου προσώπου Βάλτερ Πούνχερ.

ΘΕΣΣΑΛΙΚΟ ΧΟΡΟΣΤΑΣΙ

Ο Λαογραφικός & Μουσικοχορευτικός Σύλλογος Καρδίτσας «**Θεσσαλικό Χοροστάσι**» ιδρύθηκε το καλοκαίρι του 2013. Στόχος του είναι η ανάδειξη του τοπικού χορευτικού ρεπερτορίου, των τοπικών εθίμων και δρώμενων που αποτελούν ένα σημαντικό μέσο έκφρασης και εργαλείο για την διαμόρφωση συλλογικής μνήμης. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος αυτός το «Θεσσαλικό χοροστάσι» δραστηριοποιείται σε τρεις βασικούς άξονες:

- τον χορό
- τη μουσική
- το τραγούδι

Στο τμήμα του παραδοσιακού χορού, (μέλη όλων των ηλικιών), δίνεται έμφαση στο τοπικό χορευτικό ρεπερτόριο (ορεινή και πεδινή Καρδίτσα). Παράλληλα διδάσκονται και χοροί απ' όλη την Ελλάδα. Στο μουσικό τμήμα του συλλόγου λειτουργεί εργαστήριο παραδοσιακών λαϊκών οργάνων όπου διδάσκονται τα τοπικά όργανα (κλαρίνο, βιολί, λαούτο, κρουστά, γκαϊντα) και δύο τμήματα παραδοσιακού τραγουδιού (αντιφωνικό και πολυφωνικό).

Στο «**Θεσσαλικό χοροστάσι**» πολλά από τα μέλη συμμετέχουν στις ομάδες επιτόπιας έρευνας και καταγραφής με στόχο τη διάσωση αλλά και τη μελέτη της τοπικής παράδοσης. Ο σύλλογος έχει συμμετάσχει σε φεστιβάλ και εκδηλώσεις τόσο στην Καρδίτσα όσο και στην υπόλοιπη Ελλάδα (Θάσο, Σιάτιστα, Γιάννενα, Λιβαδειά, Σέρρες, Αλεξάνδρεια) ενώ διοργανώνει χορολογικά σεμινάρια και επισκέψεις λαογραφικού ενδιαφέροντος.

Απ' τη Θράκη ως την Κρήτη...ένα τραγούδι δρόμος

ΟΙ ΧΟΡΟΙ

ΘΡΑΚΗ: Ξέσυρτος, Ασβεστάδες-Έβρος

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ: Μπαϊτουσκινό

ΗΠΕΙΡΟΣ: Κρασί μ', σε πίνω για καλό-Πωγωνίσκος

ΙΟΝΙΟ: Μεσσαρίτικος-Κύθηρα

ΑΙΓΑΙΟ: Δετός-Μεστά-Χίος

ΚΡΗΤΗ: Πεντοζάλν

ΠΟΝΤΟΣ: Τικ μονό, διπλό, Τόνγιας, Τρομαχτόν

Φέτος το Κέντρο Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» συμπλήρωσε 36 χρόνια ζωής, συνεχούς δράσης, δημιουργίας και προσφοράς στο πολιτιστικό γίνεσθαι του τόπου μας. Κύριος σκοπός του η έρευνα, η καταγραφή, η διαφύλαξη και η αξιοποίηση των ιστορικών και λαογραφικών στοιχείων του τόπου μας. Από τον δεύτερο χρόνο λειτουργίας του σύστησε Ομάδα Καταγραφής, η οποία κατέγραψε και εξακολουθεί να καταγράφει παραδοσιακά τραγούδια, χορούς, έθιμα, δρώμενα, παραμύθια, παραδοσιακά παιχνίδια και σπάνιες παραδοσιακές συνταγές φαγητών και γλυκισμάτων του τόπου μας. Όλο αυτό το υλικό έχει σχεδόν αρχειοθετηθεί σε ηλεκτρονική μορφή και είναι προσβάσιμο στους ερευνητές, στους μεταπτυχιακούς φοιτητές και στους υποψήφιους διδάκτορες, που διαχρονικά μας επισκέπτονται.

Το Κ.Ι.Λ.Ε. «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» θέλοντας να διασώσει και να προβάλει το δημοτικό τραγούδι δημιούργησε τη Χορωδία Παραδοσιακής Μουσικής, η πρώτη στην Καρδίτσα που ασχολήθηκε αποκλειστικά με το παραδοσιακό τραγούδι στο νομό μας. Τη διεύθυνσή της είχαν κατά καιρούς πολλοί και αξιόλογοι μαέστροι. Με τη Χορωδία ο Απόλλωνας κυκλοφόρησε το 2000 ένα cd με τίτλο «Τραγουδώντας τη γη των προγόνων μας», το 2007 ένα διπλό cd με 47 τραγούδια της αγροτιάς και τίτλο «Ήλιο μ', γιατί μας άργησες». Συμμετείχε σε cd που κυκλοφόρησε η Ιερά Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων με τίτλο «Ήρθε Λαμπριά και Πασχαλιά» και στο cd με τίτλο «Ποταμέ, τζάνε μ' ποταμέ μου», που ήταν παραγωγή του Αρχείου Ελληνικής Μουσικής. Όλα τα cds συνοδεύονται από βιβλιαράκια με τους στίχους των τραγουδιών και πλούσιο φωτογραφικό υλικό. Τον Ιούνιο του 2014 ηχογράφησε άλλα δυο cds με 50 τραγούδια, που συνοδεύουν, σε ένθετες θήκες, το βιβλίο με τίτλο «Παραδοσιακά τραγούδια της Καρδίτσας και της ευρύτερης περιοχής». Το 2021 κυκλοφόρησε ένα νέο cd με 22 τραγούδια της Καρδίτσας, το οποίο συνοδεύει το βιβλίο με τίτλο «Θέλ'τε, δέντρα μ', ν' ανθίσετε-Από τον κάμπο στ' Άγραφα. Μια μουσική διαδρομή.

Από τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του το Κέντρο δημιούργησε χορευτικά τμήματα όλων των ηλικιών. Κάθε εβδομάδα χορευτές και χορωδοί όλων των ηλικιών συναντιούνται στην αίθουσα του Συλλόγου και περνούν ευχάριστα και δημιουργικά τον ελεύθερο χρόνο τους προσφέροντας ο καθένας με τον τρόπο του στην έρευνα και την καταγραφή σπουδαίων στοιχείων της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Με το χορευτικό και τη χορωδία πήρε μέρος σε πολλά φεστιβάλ στο εξωτερικό, σε πολλές πόλεις της χώρας μας και σε τοπικές εκδηλώσεις. Επίσης, παρουσίασε κατ' επανάληψη χορούς, τραγούδια και δρώμενα σε διάφορους τηλεοπτικούς σταθμούς (ΕΤ, ΝΕΤ, ΕΤ3, ΤΡΤ, ΑΣΤΡΑ, ΘΕΣΣΑΛΙΑ κ.ά.)

Διοργάνωσε πολλές ημερίδες, που αποτελούσαν την προσυνεδριακή δουλειά των οκτώ πανελλήνιων συνεδρίων. Τα έξι πρώτα συνέδρια και το 8ο τα συνδιοργάνωσε με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ενώ το 7ο με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων-Τμήμα Παραδοσιακού τραγουδιού. Συν-διοργανωτές ήταν διαχρονικά φορείς του τόπου μας όπως: Νομαρχία Καρδίτσας παλαιότερα, Περιφέρεια Θεσσαλίας-Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας σήμερα, Δήμος Καρδίτσας και συμπαράστατες διάφοροι άλλοι φορείς. Τα θέματα που ερευνήθηκαν και αναδείχτηκαν κατά σειρά ήταν: «Λαϊκά Μουσικά Όργανα-Λαϊκοί Οργανοπαίχτες», «Η πολιτιστική κληρονομιά στη Θεσσαλία (χορός -τραγούδι-ενδυμασία)», «Γυναίκα και παράδοση-Η γυναίκα στην οικογενειακή και κοινωνική ζωή, την παιδεία, τον πολιτισμό και την εργασία», «Λαϊκός Πολιτισμός και Εκπαίδευση», «Δημοτικό τραγούδι και ιστορία», «Φυτά και βότανα στον λαϊκό πολιτισμό και την επιστήμη», «Αστικές λαϊκές μουσικές», «Πρόσφυγες: Από τη Μικρασιατική καταστροφή ως τις μέρες μας».

Διοργάνωσε διαχρονικά εργαστήρια, όπως αυτό της παραδοσιακής καραγκούνικης ενδυμασίας, των κεφαλόδεσμων του βουνού και του κάμπου και σεμινάρια παραδοσιακών χορών και μουσικοκινητικής αγωγής σε συνεργασία με την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση Καρδίτσας.

Παρουσίασε με επιτυχία πολλά δρώμενα, όπως: τη βερβερίτσα, τα σίγνα, τον κλήδονα· αναβίωσε τον θειρισμό, το τίνναγμα του σουσαμιού, το στούμπισμα της παννυχίδας, το κόψιμο του μπλουζουριού, το ξεφλούδισμα του καλαμποκιού, τα νυχτέρια και πολλά έθιμα του Πάσχα, των Χριστουγέννων και της Αποκριάς σε συνεργασία με τους συλλόγους του Ξυνονερίου, Μαγούλας, Καλλιφωνίου, Σοφάδων, Αρτεσιανού, Παλαμά, Κρανιάς κ. ά.

Κατέγραψε τους λαϊκούς οργανοπαίχτες της Καρδίτσας από το 1890 έως σήμερα, τη γυναικεία και ανδρική караγκούνικη ενδυμασία, τους πολιτιστικούς συλλόγους της Καρδίτσας, τις θεσμοθετημένες εκδηλώσεις του νομού Καρδίτσας, τους Θεσσαλούς συγγραφείς, το σύνολο των δρώμενων της Καρδίτσας κ.ά.. Όλη αυτή η ερευνητική δουλειά περιλαμβάνεται στα έντυπα προγράμματα του Κ.Ι.Α.Ε. «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ».

Διοργανώνει από το 1989 τις «Μέρες Παράδοσης», ετήσιες εκδηλώσεις, σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς επιλέγοντας κάθε φορά μια θεματική ενότητα που γύρω από αυτή σχεδιάζει την ετήσια δουλειά του. Μερικά από τα θέματα που δούλεψε είναι: «Το ελληνικό χοροστάσι στο ορθόδοξο εορτολόγιο», «Ερόδισε η ανατολή και ξημερώνει η δύση», «Χορολαλιές», «Χοροί και δρώμενα της Θεσσαλίας», «Θεσσαλία μικρή και απέραντη», «Λαϊκός πολιτισμός και εκπαίδευση», «Η μάνα στο διάβα της ζωής», «Τα δημοτικά τραγούδια και ως ψηφίδες της ιστορίας», «Από τον κάμπο στ' Άγραφα-Μια μουσικοχορευτική διαδρομή», «Ταξίδι στην αστική λαϊκή μουσική παράδοση», «Δημοτικό τραγούδι: Νέα πλαίσια και δυναμικές».

Εκτός από τον λαϊκό πολιτισμό ο Απόλλωνας νοιάζεται και για άλλες μορφές τέχνης. Διοργάνωσε εκθέσεις φωτογραφίας και παρουσίασε το συγγραφικό έργο πολλών δημιουργών. Εξέδωσε τα πρακτικά όλων των πανελλήνιων συνεδρίων που πραγματοποιήθηκαν από το 2000 έως το 2022 και παρουσίασε τους αντίστοιχους τόμους των πρακτικών.

Το 2013 εξέδωσε δυο βιβλία με τίτλους «Τοπικά παραδοσιακά προϊόντα και γεύσεις της Καρδίτσας» και «Παραδοσιακά τραγούδια της Καρδίτσας και της ευρύτερης περιοχής», στο πλαίσιο του προγράμματος LEADER για προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς της Καρδίτσας και της ευρύτερης περιοχής, σε 1000 αντίτυπα το καθένα. Τα βιβλία αυτά επανεκδόθηκαν το 2014 και κυκλοφορούν μέχρι σήμερα. Το 2021 εξέδωσε το βιβλίο-λεύκωμα με τίτλο «Καταγραφή και ανάδειξη της αγροτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Καρδίτσας» και το 2022 το βιβλίο «Από τον κάμπο στ' Άγραφα-Μια μουσικοχορευτική διαδρομή».

Πολύ σύντομα το Κέντρο Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας θα παραδώσει στους φίλους της παράδοσης και του πολιτισμού ένα νέο βιβλίο που αφορά τους πολλούς και ποικίλους παραδοσιακούς χορούς της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας. Περιλαμβάνει το θεωρητικό κομμάτι του χορού γενικά, την περιγραφή των τοπικών παραδοσιακών χορών και την εξελικτική τους πορεία. Μ' αυτή την έκδοση παραδίνουμε ένα μεγάλο μέρος της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας.

Το Κέντρο Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας θέλοντας να καταγράψει την πλούσια πολιτιστική παράδοση του τόπου μας συστηματικά και επιστημονικά τεκμηριωμένα, από πολύ νωρίς έκανε μια στροφή στη μέχρι τότε πορεία του δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στη διοργάνωση ημερίδων, εργαστηρίων, σεμιναρίων και κύρια πανελλήνιων συνεδρίων έχοντας συν-διοργανωτές το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας στο 1ο, 2ο, 3ο, 4ο, 5ο, 6ο 8ο και στο 7ο το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων-Τμήμα Μουσικών Οργάνων, την Περιφέρεια Θεσσαλίας-Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας, τον Δήμο Καρδίτσας και την υποστήριξη άλλων τοπικών φορέων. Ο ανθός των πανεπιστημιακών δασκάλων της χώρας μας γνώρισαν και στήριξαν τα συνέδριά μας είτε ως πρόεδροι των συνεδρίων είτε ως μέλη των επιστημονικών και οργανωτικών επιτροπών είτε ως εισηγητές είτε ως μέλη των προεδρείων. Βήμα δόθηκε και σε πολλούς διδάκτορες, μεταπτυχιακούς φοιτητές και σημαντικούς ερευνητές.

Το Κ.Ι.Α.Ε. «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» βλέποντας τη φθίνουσα πορεία κάποιων παμπάλαιων χορών, όπως τα σεργιάνια, υπέβαλε αίτημα προς το Υπουργείο Πολιτισμού-Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς-Τμήμα Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Διαπολιτισμικών θεμάτων για ένταξη του στοιχείου με τίτλο «Τα σεργιάνια της Κρανιάς Καρδίτσας» στην Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά της UNESCO. Με μεγάλη χαρά μάθαμε πως προκρίθηκε και πέρασε στο β' στάδιο της διαδικασίας εμπλουτισμού του Εθνικού Ευρετηρίου Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας. Την πρόταση υποστήριξαν ο Μορφωτικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Κρανιάς καθώς και η Τοπική Κοινότητα Κρανέας.

Εν συντομία αναφέρθηκαν οι σπουδαιότερες δράσεις του Κέντρου Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας που όλες έχουν ως στόχο: την έρευνα, τη διατήρηση και την προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας, καθώς και την ποιοτική διαχείριση του ελεύθερου χρόνου των μελών του.

Ο χορός υπήρξε ένας από τους αρχαιότερους τρόπους έκφρασης των συναισθημάτων του ανθρώπου και μέσο επικοινωνίας με τους ομοίους του και με τους θεούς. Υποστηρίζεται μάλιστα πως προηγήθηκε και αυτής της ομιλίας. Ο Λουκιανός βεβαιώνει ότι δεν υπήρχε κοινωνική εκδήλωση, που να μην συνοδευόταν από χορό. Οι πρωτόγονοι λαοί απέδιδαν στον χορό μαγικές ιδιότητες πιστεύοντας πως οι κινήσεις και οι χειρονομίες βοηθούν την ευγονία των ανθρώπων, των κοπαδιών και των αγρών, διώχνουν τα κακά πνεύματα κ. ά. Αποτέλεσε δε ο χορός μέρος της τέχνης και του πολιτισμού των λαών και με το πέρασμα του χρόνου ένα τραγούδι ή ένας χορός μπορεί να μιλήσει για το παρελθόν μας. Αποτελούν δε οι χοροί μας μαζί με τα τραγούδια, τα ήθη τα έθιμα, τα παραμύθια και τους θρύλους τον θεμέλιο λίθο για την εθνογνωσία και τη διατήρηση της εθνικής μας ταυτότητας.

